

MINISTER INFRASTRUKTURY

Warszawa, dnia 25 maja 2021 r.

Znak sprawy: DTK-8.4602.107.2021

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo o sygn. BPS/043-23-991/21 z dnia 16 kwietnia 2021 r. w sprawie oświadczenia złożonego przez senatora Stanisława Lamczyka podczas 23. Posiedzenia Senatu RP, dotyczącego wykluczenia komunikacyjnego, przedstawiam poniższe informacje.

Ministerstwo Infrastruktury wspólnie z kolejowym operatorem międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozów pasażerskich od kilku lat realizuje działania mające na celu poprawę dalekobieżnego transportu kolejowego. O tych działaniach świadczy uruchamianie połączeń na liniach, po których pociągi dalekobieżne dotychczas nie kursowały, a oferta przewoźników regionalnych jest marginalna, bądź nie funkcjonuje w ogóle. Do siatki połączeń włączane są nowe powiaty, także o nieco mniejszym potencjale gospodarczym niż największe ośrodki w kraju.

Wraz z wejściem w życie rozkładu 2020/2021, pomimo spowolnienia gospodarczego spowodowanego pandemią nastąpiło kolejne zwiększenie dostępności kolei dla Polski powiatowej, szczególnie narażonej na zjawisko wykluczenia komunikacyjnego, poprzez obsługę nowych powiatów, takich jak: gostyniński, płocki, prudnicki, nyski, dzierzoniowski, łosicki, siemiatycki, hajnowski, bielski, otwocki, piaseczyński.

Ponadto, w chwili obecnej prowadzone są lub wdrażane programy wieloletnie związane z realizacją inwestycji kolejowych, umożliwiające podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu poszczególnych regionów Polski.

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. realizuje obecnie Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku, obejmujący inwestycje na liniach kolejowych, który posiada finansowanie w wysokości 75,5 mld zł przeznaczone na ponad 230 projektów. Realizowane już i rozpoczynane zadania tworzą spójną sieć kolejową, czyli zapewniają coraz wygodniejsze podróże koleją w aglomeracjach oraz między miastami i regionami, poprzez poprawę stanu infrastruktury, zwiększenie dostępu do kolei pasażerskiej, mobilności i komfortu podróży.

Istotną rolę w walce z wykluczeniem komunikacyjnym z pewnością odegra także realizacja Programu „Kolej Plus”, którego celem jest uzupełnienie sieci kolejowej o połączenia kolejowe miejscowości, które nie posiadają dostępu do połączeń pasażerskich z miastami wojewódzkimi lub takimi, które posiadają dostęp do kolei, ale istniejące połączenia wymagają usprawnienia. Program zakłada realizację inwestycji liniowych – tj. modernizację istniejącej lub budowę nowych linii kolejowych oraz inwestycje punktowe, jak np. budowa nowych przystanków, mijanek czy łącznic kolejowych.

W celu poprawy poziomu obsługi pasażerów oraz lepszej integracji kolei z innymi gałęziami transportu Polskie Koleje Państwowe S.A. realizuje Program Inwestycji Dworcowych na lata 2016 – 2023 o wartości około 1,7 mld zł. Program obejmuje modernizację, budowę lub przebudowę 189 dworców kolejowych. Efektem końcowym realizacji Programu Inwestycji Dworcowych będą wystandaryzowane, charakteryzujące się wysoką jakością dworce kolejowe, dostosowane do potrzeb pasażerów oraz systemu transportowego, a jednocześnie odpowiadające uwarunkowaniom lokalnym.

Oprócz tego, realizowany będzie także Program budowy/modernizacji przystanków kolejowych na lata 2020-2025. W ciągu pięciu lat powstanie 200 przystanków kolejowych w całej Polsce. Przystanki mają ułatwić skorzystanie z transportu kolejowego i wymazać białe plamy komunikacyjne. Za kwotę 1 mld zł zbudowane zostaną nowe przystanki kolejowe, odbudowane te, które od lat nie istnieją oraz wydłużane perony tam,

gdzie nie mogą zatrzymywać się pociągi dalekobieżne. Jest to kolejna odsłona walki rządu z wykluczeniem komunikacyjnym.

Ponadto, walka z wykluczeniem komunikacyjnym odbywa się także na płaszczyźnie transportu drogowego (autobusowego). W wielu rejonach kraju brak jest wystarczającego dostępu do autobusowej komunikacji publicznej lub nie funkcjonuje ona w ogóle. Resort infrastruktury z uwagą wsłuchuje się w głosy i opinie środowiska związanego z publicznym transportem zbiorowym, które proponuje wiele praktycznych zmian w rozwiązaniach organizacyjnych w systemie publicznego transportu zbiorowego.

W związku z powyższym należy wskazać, że w ramach wsparcia dla organizatorów publicznego transportu zbiorowego w celu przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu został powołany do życia Fundusz rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Ustawa powołująca do życia Fundusz obowiązuje od 18 lipca 2019 r.

Ustawa przewiduje wsparcie finansowe ze środków budżetowych dla organizatorów publicznego transportu zbiorowego na uruchamianie nowych linii komunikacyjnych oraz odtworzenie połączeń, które zostały zlikwidowane, z wyłączeniem komunikacji miejskiej. Wsparcie jest przekazywane za pośrednictwem wojewodów jako dofinansowanie przez rząd zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie autobusowej komunikacji publicznej.

W wyniku przeprowadzonych do tej pory naborów wniosków o objęcie w 2021 r. dopłatą z Funduszu, dopłatą objęto 3 876 linii komunikacyjnych. Łączna liczba wozokilometrów na liniach komunikacyjnych objętych dopłatą wynosi 150 068 962,58 wozokilometrów. W 2021 r. przewozy z wykorzystaniem środków Funduszu będą realizowane na obszarze 1 548 gmin. Linie komunikacyjne o charakterze użyteczności publicznej zaplanowane do uruchomienia w 2021 r. obejmują obszar kraju zamieszkały przez 24 966 120 mieszkańców.

Rozwiązania przewidziane w ramach Funduszu dają jednostkom samorządu terytorialnego jako organizatorom realne możliwości i warunki dla uruchamiania autobusowych przewozów o charakterze użyteczności publicznej, a także tworzenia dobrze zorganizowanej sieci transportu publicznego na ich obszarze z uwzględnieniem dofinansowania przewozów ze środków Funduszu.

Ponadto informuję, że w celu oszacowania skali problemu wykluczenia komunikacyjnego wykonana zostanie, w ramach realizowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych GOSPOSTRATEG zgłoszona przez Ministerstwo Infrastruktury „Analiza skali wykluczenia komunikacyjnego na obszarze Polski wraz z rekomendacjami zmian legislacyjnych w kontekście publicznego transportu zbiorowego”.

Jej celem jest określenie skali wykluczenia komunikacyjnego oraz jego rozłożenia przestrzennego w Polsce, co umożliwi identyfikację obszarów, które najpilniej potrzebują interwencji w zakresie dostępności komunikacyjnej. Ponadto, kompleksowa diagnoza tematyki wykluczenia komunikacyjnego pozwoli na określenie propozycji rozwiązań, w tym zmian legislacyjnych, rozumianych jako narzędzie do przeciwdziałania temu wykluczeniu, do którego doprowadziły lata regresu regionalnej i lokalnej komunikacji autobusowej oraz likwidacji linii kolejowych, pozbawiając wiele pozamiejskich obszarów dostępu do publicznego transportu zbiorowego.

Łączę wyrazy szacunku,

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Andrzej Bittel

Sekretarz Stanu

Dokument podpisany elektronicznie.